

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

В. о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«30» *серпня* 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) _____

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини» _____

(шифр і назва)

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» _____

(шифр і назва)

освітня програма: «Міжнародні відносини», «Міжнародна інформація та міжнародні _____

комунікації»

(шифр і назва)

спеціалізація: _____

(шифр і назва)

вид дисципліни: за вибором _____

(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу _____

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«30» серпня 2023 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Лариса ЧЕРНИШОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

В. о. завідувача кафедри

(підпис)

— Дмитро МИКОЛЕНКО
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

(підпис)

— Євгенія СОЛОВИХ
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

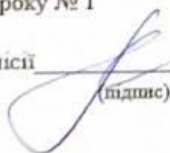

(підпис)

— Дмитро МИКОЛЕНКО
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «30» серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

— Лариса ГРИГОРОВА – БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародні організації» складена відповідно до освітньо-професійних програм «Міжнародні відносини», «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою викладання** навчальної дисципліни «Міжнародні організації» є формування у здобувачів системного комплексу теоретичних знань та практичних навичок з аналізу тенденцій, принципів та механізмів функціонування міжнародних організацій в умовах трансформації сучасного геопростору та формування нового світового порядку.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Міжнародні організації» є:
- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті;

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

- формування наступних фахових компетентностей:

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій;

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному;

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місця в них України;

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем;

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними;

СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини;

СК17. Розуміння основ сучасного міжнародного права, та здатність застосовувати міжнародноправові норми та принципи.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
7-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	

32 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані програмні результати навчання.

РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів;

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці;

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень;

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях;

РН09. Знати основи, норми та принципи сучасного міжнародного права;

РН19. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності;

РН21. Аналізувати нормативно-правові документи, правильно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних відносин.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1

СУТНІСТЬ, МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ВИДИ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Тема 1. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин

Система принципів, інституційно-правових структур, інструментів та методів управління МЄВ. Причини виникнення і місце міжнародних організацій в системі регулювання міжнародних економічних відносин.

Історія виникнення та етапи розвитку міжнародних організацій. Сутність сучасної міжнародної організації.

Проблеми класифікації міжнародних організацій. Базові критерії типологізації міжнародних організацій: членство держав, географічне охоплення, компетенція. Функції міжнародних організацій. Синтезовані (змішані) класифікації міжнародних організацій.

Тема 2. Механізм функціонування міжнародних організацій

Міжнародно-правові системи в регулюванні міжнародних відносин та їх взаємодія з національними правовими системами. Право міжнародної організації та його джерела. Правові норми, пов'язані з діяльністю міжнародних організацій: внутрішнє, зовнішнє право. Принципи перерозподілу повноважень між організаціями та їх членами. Побудова міжнародних організацій на принципі суверенної рівності держав-членів. Поняття та особливості наднаціональної міжнародної організації.

Термін «рішення міжнародної організації» та його визначення. Класифікація рішень міжнародних організацій за критеріями юридичної сили, адресату, географічної спрямованості, методом їх прийняття і сферою питань, до яких належить рішення. Основні етапи процедури прийняття рішень. Процедура прийняття рішення та її характеристика. Методи прийняття рішень, що застосовуються у практиці діяльності міжнародних організацій, та їх види (одностайний, мажоритарний (за більшістю голосів), консенсусний, метод «зважених» голосів). Технічний прийом прийняття рішення, як техніка реалізації методу. Спеціальні технічні процедури прийняття рішень (акламація, голосування, консенсус).

Міжнародні службовці у міжнародних організаціях. Статус міжнародного службовця та основні ознаки, що його визначають. Інститут постійних представництв при міжнародних організаціях. Визначення постійного представництва країни відповідно до Віденської Конвенції про представництво держав у їхніх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру (1975 р.). Функції та повноваження постійних представництв.

Тема 3. Організація Об'єднаних Націй (ООН) та міжнародне співробітництво

ООН як головний світовий центр координації зусиль з розвитку міжнародного співробітництва. Історія створення, цілі та принципи діяльності ООН. Порядок вступу до ООН згідно Статуту. Формування бюджету та програм ООН. Проблеми в діяльності ООН та основні напрями її реформування.

Принципова схема структури ООН. Головні органи ООН, принципи їх функціонування, повноваження та компетенція.

Регіональні економічні комісії ООН у системі координації МЄВ. Програми і робочі органи ООН. Спеціалізовані установи ООН. Автономні організації, що виступають під егідою ООН.

Тема 4. Міжнародні неурядові організації в сучасному світі

Сутність і види міжнародних неурядових економічних організацій. Організаційні структури та форми діяльності. Правова основа механізму взаємодії неурядових та міжурядових організацій.

Європейське товариство з вивчення громадської думки та маркетингових досліджень. Міжнародна асоціація економічних наук. міжнародний кооперативний альянс. Європейський діловий конгрес. Римський клуб. Дакарський клуб.

Тема 5. Регіональні інтеграційні угруповання

Хронологія і цілі створення Європейського Союзу (ЄС). Основні органи ЄС та їх характеристика. Європейська асоціація вільної торгівлі: мета, організаційна структура та діяльність. Інші інтеграційні об'єднання Європи (ЄЕП, ЦЄІ). Міждержавні організації країн Східної Європи. Рада держав Балтійського моря. Співдружність Незалежних держав (СНД): історія створення, цілі, організаційна структура та принципи діяльності. Євразійське економічне співтовариство. Організація Чорноморського економічного співробітництва: історія створення, цілі та основні органи.

Історія, мета створення, склад, механізм функціонування та діяльність міждержавних організацій регіонів: Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН), Азійсько-тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС), Митного та економічного союзу Центральної Африки (МЕСЦА), Спільного ринку Східної і Південної Африки (СРСПА).

Північно-Американська зона вільної торгівлі (НАФТА): угоди про створення, механізм функціонування. Історія, мета створення, склад та діяльність міждержавних організацій латиноамериканського регіону: Південний спільний ринок (МЕРКОСУР),

Латиноамериканська асоціація інтеграції (ЛАІ), Карибське співтовариство і Карибський спільний ринок (КАРІКОМ)

Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК): історія створення, цілі, організаційна структура та фонди міжнародного розвитку. Історія, мета створення, склад та діяльність міждержавних організацій регіону: Ліга арабських держав, або Арабська ліга, – ЛАД Рада арабської економічної єдності – РАЕЄ.

Тема 6. Участь України в міжнародних організаціях

Співпраця України з міжнародними організаціями глобального типу. Участь України в ООН. Діяльність організацій та установ ООН в Україні. Україна і міжнародні організації з регулювання світової торгівлі. Процес приєднання України до СОТ. Проблеми адаптації економіки та законодавства України до вимог СОТ. Пріоритетні напрями взаємодії України з міжнародними валютно-кредитними організаціями. Україна в МВФ: економічна співпраця. Програми діяльності МБРР в Україні. Україна та ЄБРР: реалії та перспективи.

Україна та ЄС: етапи приєднання та стратегія розвитку співробітництва. Співробітництво з міждержавними організаціями: ЦЄІ, ОЧЕС, ГУАМ, СНД, РДБМ, ЄврАзЕС.

РОЗДІЛ 2

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК РЕГУЛЯТОР МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Тема 7. Міждержавні організації загальної компетенції

Сутність, види та функції міждержавних організацій. Способи та процедури утворення міждержавних організацій. Основні типи органів у структурі міждержавних організацій, що забезпечують їх функціонування. Порівняння організаційних структур різних організацій.

Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) та її діяльність. Характеристика органів ОЕСР. Консультативні групи держав («Група Семи», «Група Десяти» та ін.).

Тема 8. Міждержавні організації з регулювання відносин у виробничій сфері

Організації системи ООН (ЮНІДО й МАГАТЕ), системи ОЕСР (МЕА й АЯЕ), а також самостійний науководослідний центр – ЦЕРН.

Організації системи ООН – Продовольча й сільськогосподарська організація (ФАО), Світова продовольча програма (СПП), Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (МФСР), Світова продовольча рада (СПР).

Міжнародна морська організація (ІМО), міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО), Світовий поштовий союз (СПС), Міжнародний союз електрозв'язку (МСЕ). Регіональні галузеві організації – Європейська конференція міністрів транспорту (ЄКМТ), Європейська конференція цивільної авіації (ЄКАК), Європейська організація з безпеки повітряної навігації (ЄВРОКОНТРОЛ).

Тема 9. Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі

Система міжнародних організацій, пов'язаних з організацією та регулюванням міжнародної торгівлі: міжнародні, глобально-універсальні, галузеві. Генеральна асоціація з тарифів та торгівлі (ГАТТ): історія створення, зміст і структура статей.

Угода про створення СОТ. Умови щодо членства країн у СОТ, принципи діяльності, організаційна структура. Процес приєднання до системи СОТ.

Загальна характеристика основних глобально-універсальних торговельних організацій. Міжнародні галузеві організації та особливості їх діяльності. Загальна характеристика міжнародних товарних організацій. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК): історія створення, цілі, організаційна структура та фонди міжнародного розвитку.

Тема 10. Міжнародні валютно-кредитні організації

Загальна характеристика ключових Бреттон-Вудських інститутів та регіональних банківських установ. МВФ: історія виникнення, цілі та функції. Організаційна і фінансова структура МВФ. Напрями діяльності і умови надання кредитів. Проблеми в діяльності МВФ.

Загальна характеристика організацій групи Світового банку. МБРР: загальна характеристика, цілі створення, організаційна структура. Напрями діяльності, кредити, джерела фінансових ресурсів МБРР. Джерела формування і напрями використання прибутку банку.

Регіональні банки розвитку та механізм їх функціонування. Загальна характеристика регіональних банків розвитку Європейського, Американського, Азійського, Африканського та Арабського регіонів.

Організації з регулювання міжнародних розрахунків та зовнішньої заборгованості. Банк міжнародних розрахунків (БМР): мета створення, організаційна структура, функції, напрями діяльності. Характеристика Паризького і Лондонського клубу кредиторів з регулювання державної і приватної зовнішньої заборгованості.

Тема 11. НАТО - міжнародна організація в сфері безпеки

Передумови створення організації Північноатлантичного договору (НАТО). Цілі, принципи та завдання створення організації. Організаційна структура установи. Найменування та сутність миротворчих та воєнних операцій під егідою НАТО.

Тема 12. Міжнародні організації з регулювання в соціальній сфері

Міжнародна організація праці (МОП), Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки й культури (ЮНЕСКО), Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), Фонд ООН у галузі народонаселення (ЮНФПА), Центр ООН з населених пунктів (ХАБІТАТ), Фонд ООН для допомоги дітям (ЮНІСЕФ), Фонд розвитку для жінок (ЮНІФЕМ), Світова туристська організація (СТО).

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		го	л	п	лаб.	інд.	с. р.		го	л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Розділ 1. Сутність, механізм функціонування та види міжнародних організацій														
Тема 1. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	
Тема 2. Механізм функціонування міжнародних організацій	13	4	4	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	
Тема 3. Організація Об'єднаних Націй (ООН) та міжнародне співробітництво	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	
Тема 4. Міжнародні неурядові організації в сучасному світі	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	
Тема 5. Регіональні міжнародні організації	13	4	4	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	
Тема 6. Участь України в міжнародних організаціях	8	2	2			4								
Разом за розділом 1	58	16	16	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	
Розділ 2. Міжнародні організації як регулятор міжнародних відносин														
Тема 7. Міждержавні організації загальної компетенції	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	
Тема 8. Міждержавні організації з регулювання відносин у виробничій сфері	13	4	4			5								
Тема 9. Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	
Тема 10. Міжнародні валютно-кредитні організації	13	4	4	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	
Тема 11. НАТО - міжнародна організація в сфері безпеки	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	
Тема 12. Міжнародні організації з регулювання в соціальній сфері	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	
Разом за розділом 2	62	16	16	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	
• Всього	120	32	32	-	-	56	-	-	-	-	-	-	-	

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародні організації в системі міжнародних відносин	2
2	Механізм функціонування міжнародних організацій	4
3	Організація Об'єднаних Націй (ООН) та міжнародне співробітництво	2
4	Міжнародні неурядові організації в сучасному світі	2
5	Регіональні міжнародні організації	4
6	Участь України в міжнародних організаціях	2
7	Міждержавні організації загальної компетенції	2
8	Міждержавні організації з регулювання відносин у виробничій сфері	4
9	Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі	2
10	Міжнародні валютно-кредитні організації	4

11	НАТО - міжнародна організація в сфері безпеки	2
12	Міжнародні організації з регулювання в соціальній сфері	2
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	<p>Міжнародні організації в системі міжнародних відносин. <i>Завдання:</i> проаналізувати причини виникнення та місця міжнародних організацій в системі регулювання МВ. Підготуватись до дискусії з використанням кейс-технологій: «Становлення нового світового порядку».</p> <p>1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 1. 2. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. Київ: ТОВ «Центр навчальної літератури», 2019. 344 с. 3. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 250 с.</p>	4
2	<p>Механізм функціонування міжнародних організацій. <i>Завдання:</i> поглибити знання з механізму функціонування міжнародних організацій. Підготуватись до тестування на практичному занятті, обговорення проблемних питань теми.</p> <p>1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 2. 2. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. Київ: ТОВ «Центр навчальної літератури», 2019. 344 с.</p>	5
3	<p>Організація Об'єднаних Націй (ООН) та міжнародне співробітництво. <i>Завдання:</i> поглибити знання з історії створення, цілей та принципів діяльності ООН. Підготуватись до круглого столу «Як ООН підтримує цілі сталого розвитку», до командної рольової гри «Модель ООН».</p> <p>1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 3. 2. Зубарева А.Є. Міжнародно-правовий статус Комітету ООН з прав людини : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". Одеса, 2015. 20 с. 3. https://ukraine.un.org/uk - Представництво ООН в Україні</p>	4
4	<p>Міжнародні неурядові організації в сучасному світі. <i>Завдання:</i> ознайомитися з особливостями діяльності основних міжнародних неурядових організацій. Підготуватись до тестування на практичному занятті. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 4.</p>	4
5	<p>Регіональні міжнародні організації. <i>Завдання:</i> дослідити механізм функціонування основних міждержавних економічних організацій за регіонами світу: Європа, Азія, Америка, Африка. Підготуватися до міні-конференції «Регіональні міжнародні організації як інституційний механізм міжнародного співробітництва», до тестування на практичному занятті.</p> <p>1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 5</p>	5

	<p>2. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 250 с.</p> <p>3. Мокій А. І. Міжнародні організації. Навч. посіб. / Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. К.: Центр учбової літератури, 2011. 280 с.</p>	
6	<p>Участь України в міжнародних організаціях.</p> <p><i>Завдання:</i> проаналізувати напрями співробітництва України з міжнародними організаціями.</p> <p>Підготуватися до структурованих дебатів: «Результати членства України в ООН», «Україна на шляху до ЄС: оцінки, думки і сподівання громадян».</p> <p>1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 6</p> <p>2. https://razumkov.org.ua/statti/ukraina-na-shliakhu-do-yes-otsinky-dumky-i-spodivannia-hromadian</p>	4
7	<p>Міждержавні організації загальної компетенції.</p> <p><i>Завдання:</i> поглибити знання з діяльності міждержавних організацій загальної компетенції.</p> <p>Підготуватись до практичного заняття-кросворду, тестування на практичному занятті.</p> <p>Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 7.</p>	5
8	<p>Міждержавні організації з регулювання відносин у виробничій сфері.</p> <p><i>Завдання:</i> поглибити знання з особливостей функціонування організацій з регулювання різних галузей світового господарства.</p> <p>Підготуватись до тестування на практичному занятті, ділової гри «Групи організацій галузевого регулювання».</p> <p>1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 8.</p> <p>2. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 250 с.</p>	5
9	<p>Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі.</p> <p><i>Завдання:</i> ознайомитися з системою міжнародних організацій, пов'язаних з регулюванням світової торгівлі, проаналізувати особливості членства України в СОТ.</p> <p>Підготуватись до дискусії з використанням кейс-технологій: «Участь України в СОТ: переваги і недоліки».</p> <p>1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 9.</p> <p>2. https://minjust.gov.ua/m/str_20905</p>	5
10	<p>Міжнародні валютно-кредитні організації.</p> <p><i>Завдання:</i> дослідити систему міжнародних організацій у валютно-кредитній сфері.</p> <p>Підготуватися до круглого столу «Механізм функціонування та роль глобальних валютно-кредитних організацій у системі МВ», тестування на практичному занятті.</p> <p>1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 10.</p> <p>2. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. Київ: ТОВ «Центр навчальної літератури», 2019. 344 с.</p> <p>3. http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/355</p>	5
11	<p>НАТО - міжнародна організація в сфері безпеки.</p> <p><i>Завдання:</i> ознайомитись зі структурою та специфікою функціонування НАТО, основними напрями співпраці організації з різними країнами, регіонами.</p>	5

	<p>Підготуватися до мозкового штурму: «Україна – НАТО: стан, перспективи взаємовідносин, переваги та недоліки членства»; тестування на практичному занятті.</p> <p>1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 11</p> <p>2. https://www.slovoidilo.ua/2021/06/03/novyna/bezpeka/ekspert-rozproviv-chomu-yevropa-ne-xoche-pryjmaty-ukrayinu-nato</p>	
12	<p>Міжнародні організації з регулювання в соціальній сфері.</p> <p><i>Завдання:</i> поглибити знання щодо ролі організацій з регулювання в соціальній сфері у міжнародних відносинах, основних цілей, функцій та напрямів діяльності цих організацій.</p> <p>Підготуватись до практичного заняття-кросворду.</p> <p>1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 12.</p> <p>2. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. Київ: ТОВ «Центр навчальної літератури», 2019. 344 с.</p>	5
	Разом	56

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання програмою не передбачено.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентою «Міжнародні організації»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН02	Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
РН03	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці	Лекція, виконання творчих завдань у командах, аналіз отриманих результатів	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; тестових завдань, розв'язування аналітичних завдань, залікова робота

PH04	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень	Лекція, робота в командах, робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання творчих завдань, аналітичних, тестових завдань, залікова робота
PH06	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях	Лекція, робота з вторинними даними, виконання творчих завдань у командах, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання творчих завдань, аналітичних завдань, залікова робота
PH09	Знати основи, норми та принципи сучасного міжнародного права	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
PH19	Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності	Лекція, виконання творчих завдань у командах, аналіз отриманих результатів	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; тестових завдань, розв'язування аналітичних завдань, залікова робота
PH21	Аналізувати нормативно-правові документи, правильно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних відносин	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, інформаційного

повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання вмінь та навичок збирати та оброблювати дані.

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті здобувач може отримати від 1 до 4 балів. При відсутності здобувача вищої освіти на практичному занятті без поважної причини та особистої презентації виконаних завдань, але за умови розміщення ним виконаних практичних завдань на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародні організації», оцінка за завдання виставляється на 1 бал нижча від потенційної. Максимальна сума балів за поточним контролем складає **60 балів**.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється після їх завершення на основі проведення **заліку**. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за перше та друге теоретичне питання, дорівнює 20 балів. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **форс-мажорних обставин** здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **залік у тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Міжнародні організації», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3859>.

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Робота над аналітичними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати	3-4

	одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	1-2
Робота над проектними завданнями, командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	3-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1
За теоретичне питання залікового білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	16-20
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування.	11-15
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.	6-10
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-5

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Разом	Залік	Сума
Розділ 1						Розділ 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
4	7	4	4	7	4	4	7	4	7	4	4	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Максимальна кількість набраних балів з дисципліни складає **100 балів**.

Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Чернишова Л.О. Дистанційний курс «Міжнародні організації». URL: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3859>.
2. Андросова Т.В., Кот О.В., Козуб В.О. Міжнародні організації: навчальний посібник. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Електрон. дані. Харків: ХДУХТ, 2018. 235 с.
3. Касьянова М. М. Міжнародні організації з захисту прав мігрантів. *Гілея: науковий вісник*. 2015. Вип. 102. С. 432-437.
4. Кучик О.С. Україна в міжнародних організаціях: підручник; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 411 с.
5. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. Київ: ТОВ «Центр навчальної літератури», 2019. 344 с.
6. Мокій А.І., Яхно Т.П., Бабець І.Г. Міжнародні організації: Навч. посібник Київ, 2011. 280 с.
7. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 250 с.

Допоміжна література

1. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія / Кер. авт. кол. і наук. ред. Т.М. Циганкова. вид. 2-ге. Київ: КНЕУ, 2010. 660 с.
2. Грачевська Т. О. Міжнародні неурядові організації та їх внесок у проблему подолання бідності. *Грані*. 2014. № 5. С. 162-166.
3. Діяльність Міжнародної організації праці: навч. посіб. Нац. ун-т цивіл. захисту України. Харків : ХНАДУ, 2015. 184 с.
4. Жекало Г. І. Міжнародні організації у політичних протиріччях та конфліктах сучасної України: концепція досліджень. *Гілея: науковий вісник*. 2014. Вип. 86. С. 330-334.
5. Зубарева А.Є. Міжнародно-правовий статус Комітету ООН з прав людини : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". Одеса, 2015. 20 с.
6. Козуб В.О., Гринько П.Л. Міжнародні організації: тестовий тренінг. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Харків: «Видавництво «Форт», 2016. 63 с.
7. Міжнародні організації. Кредитно-модульний курс [навч. посібник] / [за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, Н. С. Логвінової]. К. : Центр учбової літератури, 2011. С. 6–35.
8. Основи зовнішньої політики Європейського Союзу / Навчальний посібник. за заг. ред. Новікової Л. В. Вступ (Вінникова Н. А.), розділ I (Солових Є.М., Солових В. П.), розділ II (Анакіна Т. М.), розділ III (Вінникова Н. А.), розділ IV (Чернишова Л. О.), розділ V (Анакіна Т. М.). Харків, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. 2022. 144 с.
9. Ровенчак І. І., Котик Л. І. Міжнародні політичні, військові та економічні організації : навч.-метод. посібник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012. 142 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Група Світового банку. URL: www.worldbank.org
2. Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР). URL: www.worldbank.org/ibrd
3. Міжнародна торговельна палата (МТП). URL: www.iccwbo.org
4. Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД). URL: www.unctad.org
5. Конференція ООН щодо права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ). URL: www.uncitral.org

6. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН). URL: www.aseansec.org
7. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). URL: www.oecd.org
8. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК). URL: www.opec.org
9. Представництво ООН в Україні. URL: <https://ukraine.un.org/uk>
10. Україна на шляху до ЄС: оцінки, думки і сподівання громадян URL: <https://razumkov.org.ua/statti/ukraina-na-shliakhu-do-yes-otsinky-dumky-i-spodivannia-hromadian>
11. Правові аспекти участі України в зоні вільної торгівлі співдружності незалежних держав в контексті членства у світовій організації торгівлі URL: https://minjust.gov.ua/m/str_20905
12. Україна і міжнародний валютний фонд: особливості співпраці URL: <http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/355>
13. Державний реєстр членства України в міжнародних організаціях. URL: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/io-registe>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії форс-мажорних обставин освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання, або повністю дистанційно в синхронному режимі. Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень із заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародні організації» (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3859>)

13. Перелік питань до заліку

1. Причини виникнення і місце міжнародних організації в системі регулювання міжнародних економічних відносин.
2. Історія виникнення та сутність поняття «міжнародна організація».
3. Типізація сучасних міжнародних організацій.
4. Правові норми і принципи функціонування міжнародних організацій.
5. Організаційно-функціональна структура міжнародних організацій.
6. Методи, процедури та технічні прийоми прийняття рішень у міжнародних організаціях.
7. Роль і правовий статус міжнародних службовців у міжнародних організаціях.
8. Інститут постійних представництв країн при міжнародних організаціях.
9. Історія створення, цілі та принципи діяльності, членство в ООН.
10. Організаційна структура ООН: головні органи, принципи їх функціонування, повноваження та компетенція.
11. Допоміжні органи ООН, їх призначення та напрями діяльності.
12. Міжнародні організації в боротьбі з незаконним бізнесом.
13. Сутність, правовий статус, види та організаційні структури міжнародних неурядових організацій.
14. Особливості діяльності основних міжнародних неурядових організацій.
15. Механізм функціонування та діяльність міждержавних організацій у Європейському регіоні.
16. Міждержавні організації в Азіатсько-тихоокеанському регіоні та Арабському світі.
17. Міждержавні організації в Африканському та Американському регіонах.
18. Співпраця України з міжнародними організаціями глобального типу: України та ООН.
19. Україна і міжнародні організації з регулювання світової торгівлі.
20. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями.
21. Пріоритетні напрями взаємодії України з міжнародними регіональними організаціями.
22. Сутність, види, функції та основні типи органів у структурі міждержавних організацій.

23. Міждержавні економічні організації загальної компетенції.
24. Організації з регулювання в галузі промисловості й енергетики.
25. Організації з регулювання в галузі сільського господарства й продовольства.
26. Організації з регулювання в галузі транспорту й зв'язку.
27. Система міжнародних організацій, пов'язаних з регулюванням світової торгівлі.
28. Світова організація торгівлі (СОТ): цілі, функції, принципи діяльності та організаційна структура.
29. Загальна характеристика основних глобально-універсальних торговельних організацій.
30. Міжнародні галузеві організації та особливості їх діяльності.
31. Система міжнародних організацій у валютно-кредитній сфері.
32. Діяльність Міжнародного валютного фонду, як глобальної валютно-кредитної організації.
33. Загальна характеристика організацій групи Світового банку.
34. Організації з регулювання міжнародних розрахунків та зовнішньої заборгованості.
35. Передумови створення організації: цілі та завдання.
36. Організаційна структура установи.
37. Основні напрями співпраці України з НАТО.
38. Міжнародна організація праці – МОП.
39. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки й культури – ЮНЕСКО.
40. Світова туристська організація – СТО.